

45. Справа розкопок старокняжого города Галича // Зоря. – 1883. – № 12. – С. 203-204.
46. Ставропігійський інститут у Львові // Правда. – 1891. – Т II. – Вип. V. – С. 325-330.
47. Старина Русская // Зоря Галицкая. – 1852. – Ч. 32. – С. 261.
48. Страхоцький Т. Дума на розвалинах Галицького замку // Зоря Галицкая яко альбум на год 1860. – Львово: И-т Ставропігійский, 1860. – 104-105.
49. Сучасна хроніка // Правда. – 1890. – Т III. – Вип. V. – С. 157-159.
50. Сучасна хроніка // Правда. – 1891. – Т II. – Вип. V. – С. 339-342.
51. Терлецький О. Історія України від 1782 до 1917 р. – Львів: Накладом товариства "Просвіта" з друкарні Вид. спілки "ДІЛО", 1936. – 69 с.
52. Уцелела ли Богородичная церков во время Батыева нашествия на Галицкую Русь? // Зоря Галицкая. – 1852. – Ч. 85. – С. 828-830.
53. Уцелела ли Богородичная церков во время Батыева нашествия на Галицкую Русь? // Зоря Галицкая. – 1852. – Ч. 86. – С. 836-838.
54. Ф.И. Хроника наукова (Нови розкопки дра Шараневича в Галиче. Зъезд археологичный в Одесе и огляд читаных там рефератов. Открытие старорусской мозаики в Киево-Софийском Соборе // Зоря. – 1880. – № 18. – С. 146-147.
55. Фр. И. Два образы в церкви Заваловской // Зоря. – 1883. – № 11. – С. 184.
56. Шараневич И. Стародавний Галич // Зоря Галицкая яко альбум на год 1860. – Львов: И-т Ставропігійский, 1860. – 295-335.
57. Fundusz na budowę kościołów i kaplic // Niedziela. – 1893. – № 35. – S. 575-576.
58. Kapkowski F. Odezwa do mieszkańców monarchii austriackiej a w szczególności do Galicyjanów // Gazeta Lwowska. – 1843. – №80. – S. 527-528.
59. Kościuszkowska tablica pamiątkowa // Niedziela. – 1896. – № 46. – S. 740.
60. Kościół Maryacki // Niedziela. – 1896. – № 15. – S. 233.
61. Ku chwale bożej // Niedziela. – 1896. – № 48. – S. 734-735.
62. Łuszczkiewicz W. Pionierowie gotycyzme w Polsce. Architektura cysterska i wpływ jej pomników gotycyzm krakowski XIV wieku // Atenium. Pismo naukowe i literackie. – 1882. – Т. II. – Zeszyt II. – S. 342-365.
63. Polskie Towarzystwo krajoznawcze // Na ziemię naszej. Dodatek literacko-naukowy "Kurjera lwowskiego". – 1910. – № 5. – S. 40.
64. Przybysławski K. Cerkiew w Horodence // Na ziemię naszej. Dodatek literacko-naukowy "Kurjera lwowskiego". – 1910. – № 7. – S. 56.
65. Przybysławskie K. Medal Speradnia // Na ziemię naszej. Dodatek literacko-naukowy "Kurjera lwowskiego". – 1910. – № 6. – S. 45-47.
66. R.M. Wykopalisko monet // Na ziemię naszej. Dodatek literacko-naukowy "Kurjera lwowskiego". – 1910. – № 13. – S. 104.
67. Restawracja katedry lwowskiej // Na ziemię naszej. Dodatek literacko-naukowy "Kurjera lwowskiego". – 1910. – № 12. – S. 96.
68. Rocznik Kółka Naukowego Tarnopolskiego za rok 1892. – Tarnopol: Drukarnia St. Kossowskiego, 1893. – 146 s.
69. Rogosz J.Z. Wycieczki po Galicyi: Wycieczka pierwsza, zakład Drohowyżki // Atenium. Pismo naukowe i literackie. – 1884. – Т. IV. – Zeszyt I. – S. 51-69.
70. Rozkopywanie kurhanów na Litwie // Na ziemię naszej. Dodatek literacko-naukowy "Kurjera lwowskiego". – 1910. – № 3. – S. 24.
71. Wojna za cmentarz // Niedziela. – 1896. – № 2. – S. 27.
72. Z pamiętników Leona Dembowskiego // Atenium. Pismo naukowe i literackie. – 1882. – Т. II. – Zeszyt II. – S. 298-341.
73. Zabytki dawnych czasów // Niedziela. – 1896. – №16. – S. 252.
74. Zamek na Wawelu i dzieci ludu // Niedziela. – 1896. – № 16. – S. 249-250.
75. Zamek w Krasiczynie // Niedziela. – 1896. – № 18. – S. 283.

*Надія Зьомко
наук. керівник – доц. Г.Р. Петришин*

ВИЯВЛЕННЯ СТУПЕНЯ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ В ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ ТА ЇХ ОБІЗНАНОСТІ ПРО НАЯВНІСТЬ ЦИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Кожна людина в процесі свого життя і розвитку, на якомусь певному етапі прагне принести користь суспільству, зробити щось значуще для інших. Тоді вона починає шукати, у який вид праці влитися, щоби реалізувати себе повністю, і щоби іншим від цього була користь. На цьому ґрунті і відбувається створення молодіжних організацій, клубів за інтересами та ін...

Формування організаційних структур відбувається різними шляхами. Зважаючи на їхню

специфіку, можна навести два антиподи – добровільну і тотальну (примусову) організації. Прикладом добровільних організацій є професійні та релігійні об'єднання, політичні партії (за умов демократії)...

Н. Смелзер наводить три головні ознаки добровільних організацій: 1) вони створені для захисту спільних інтересів їхніх членів; 2) членство є добровільним. 3) організації цього типу не пов'язані з державними органами.

Громадські організації молоді в місті Тернополі можна поділити на три вітки: ті, що займаються суспільною, волонтерською діяльністю (ТУСК Обнова, МПХС Вервиця, ТМ МОВ Іскра любові, Українська Молодь Христові та ін.), громадські організації патріотичного спрямування ("Тризуб", Молодіжний Націоналістичний конгрес (МНК), Спілка української молоді (СУМ) товариство "Вертеп") та туристичні організації, які включають в себе також атрибут волонтерської та суспільно корисної діяльності ("Пласт", "Кристал", та ін.).

Але, на основі вищесказаного виникає запитання: як же співвідносяться на сьогоднішній день ці дві категорії – "молодь – громадські організації"? Чи можна сказати, що молодіжні рухи доповнюють життя людини? Чи може вона за допомогою них себе реалізувати, якщо це не вдасться в іншому місці?

Щоби відповісти на ці та інші запитання, було проведено соціологічне опитування в двох групах: випадковій, серед студентів II та IV курсів історичного факультету, та на базі молодіжної громадської організації (МОВ) "Іскра любові". Насамперед слід зауважити те, що серед студентів історичного факультету 10,4% опитаних є членами громадських організацій, і відповідно 89,6% не входять в будь яку організацію. Натомість у спільноті ТМ МОВ "Іскра любові" всі є 100% членами. Ці дані і будуть визначати результати соціологічного опитування.

Питання про обізнаність щодо діяльності різних громадських організацій дає наступну картину

В організації "Іскра любові" на I-му місці громадські організації (50%), на II – патріотичні (27,27%), на III – громадсько-релігійні (9,09%).

Серед студентів історичного факультету: на I-му місці – політичні організації (22,2%), на II – спортивні, на III – громадські (14,7%).

Можна вважати, що це пояснюється специфікою організації МОВ "Іскра любові", оскільки її провідним типом діяльності є волонтерська робота, через яку вона співпрацює з різними спільнотами громадського спрямування.

Студенти історичного ф-ту логічно і не можуть знати про діяльність всіх громадських організацій закритого типу, якщо вони з ними ніде не стикалися. Натомість вони брали участь і деяких заходах громадських кампаній та політичних організації під час Помаранчевої революції.

Специфікою громадських організацій є й те, що діяльність їхня має певну локалізацію, тобто не всім про неї відомо, тому, можливо, загальмовується інформація про те, як потрапити в ту чи іншу організацію.

На запитання, чи хоче вступити в будь-яку громадську організацію, члени ТМ МОВ "Іскра любові" "так" відповіло 77,2%, "ні" – 9,16%. Студенти історичного факультету: "так" – 35,7%, "ні" – 65,3%.

Коментарі до цифр дасть наступне запитання про аргументи бажання (небажання) вступити в організацію.

Серед членів ТМ МОВ "Іскра любові" висуваються такі аргументи:

Для самореалізації – 40,9%, здобуття нових друзів та нової інформації – 18,18%, вже є в організації – 9,09%. Серед студентів історичного факультету висуваються свої аргументи: Нема часу – 15,15%, нема потреби – 9,09%, вже є в організації – 6,06%, вони нічого доброго для мене не дадуть – 18,18%, бути корисним суспільству – 12,12%, самореалізуватися – 12,12%, ефективно використати вільний час – 12,12%. Тобто, три перших відповіді пояснюють небажання взяти участь у житті будь-якої громадської організації, три наступні – пояснюють небажання.

Аргументи бажання вступити в організацію студентів історичного факультету фактично дублюють відповіді на це ж питання членів "Іскри любові". Серед аргументів про небажання фігурують такі, що нема потреби. Це можна розцінювати так, що відсоток людей, який дав дану відповідь має можливості для самореалізації та проведення вільного часу в будь-який інший спосіб і це створює йому позитивні умови для життєдіяльності. Однак, тут виникає питання: чи дає змогу навчальна діяльність повністю реалізувати і використати ті задатки і можливості, які має кожна людина. 9,09% сказали, що дає, а як же тоді решта 90,91%. Тобто, тут можливі

варіанти.

На питання про ступінь довіри до діяльності громадських організацій, члени МОВ "Іскра любові" відповіли: ніякої – 4,54%, незначна – 18,18%, значна – 63,64%, повна – 4,55%, важко відповісти – 9,09%.

Студенти історичного факультету: важко відповісти – 21,7%, ніякої – 17,5%, незначна – 43,75%, значна – 18,75%, повна – 2,1%.

Тут варто врахувати те, що деякі громадські чи, особливо, політичні організації своєю діяльністю могли себе скомпрометувати. Відомі приклади, коли старші члени використовували молодших для виконання неправомірних дій, які своїм наслідком мали санкції з боку держави. Але не варто всіх судити за одним прикладом. Недовіра може виникнути через незнання справжньої мети та діяльності громадських організацій. Водночас, високий ступінь довіри до їх діяльності з боку людей, що безпосередньо беруть у ній участь пояснюється тим, що вони знають про це не за чутками, а можуть безпосередньо впливати на той, чи інший фактор, який їм не подобається.

Висновки.

1. Молодь міста Тернополя не є обізнана з діяльністю громадських молодіжних організацій. Я вважаю, що на цьому шляху потрібно працювати і проводити якісь певні презентації організацій.

2. Попри незнання організацій, молодь все таки вважає, що через участь у їхній діяльності молода людина все таки може себе реалізувати, якого б спрямування не була дана організація.

*Володимир Іващук
наук. керівник – доц. В.Д. Шенетюк*

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ТА ПОЛІТИЧНА СИСТЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ В ПОЛІТИЧНІЙ ПРОГРАМІ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ В 1943-51-Х РР

Соціальні відносини – це специфічний вид суспільних відносин, що відображає становище соціальних суб'єктів у суспільстві, їх роль в суспільному житті. Соціальні відносини (економічні, політичні) як основний чинник утворення соціальної системи пов'язані з різними благами, які існують в суспільстві – владою, власністю, матеріальним добробутом, можливостями реалізації життєвих інтересів і потреб. Тобто соціальна система – це сукупність індивідів, яка виникає і функціонує на основі певної єдності умов життєдіяльності людей, як визначального системоутворюючого чинника[9:332]. Права людини, що їх має кожна особа перед державою і суспільством, створюють підстави для формування політичної системи і встановлення стандартів політичної легітимності[2:5]. Таким чином, політична система суспільства – інтегрована сукупність політичної влади, суб'єктів, відносин, політичної організації і політичної культури суспільства, яка забезпечує його соціальну стабільність, соціальний порядок і яка має певну соціально-політичну орієнтацію. Головним елементом політичної системи є політична влада, тобто здатність, право і можливість політичних суб'єктів приймати рішення, здійснюючи вирішальний вплив на діяльність і майбутнє окремих людей та їх об'єднань (в тому числі й інституалізованих) [9:267-268].

Спробуємо оцінити політичну програму українського національного-визвольного руху 1943-1951 рр., з точки зору дефініцій соціально-економічної та політичної систем, на прикладі політичної думки ОУН. Спочатку розглянемо рішення III Надзвичайного збору ОУН(б). Там майбутня влада називається народною – без поміщиків і капіталістів. В Українській Соборній Самостійній Державі (далі – УССД) влада вважатиме за найвищий свій обов'язок інтереси народу. Крім загальних, ідейних положень, Програма містила цілком реальні обриси нового суспільного устрою. Вказувалось на єдність національного і соціального визволення, прагнення нового державного порядку та нового соціального ладу, хоч до того багато хто навіть із провідних діячів ОУН хибно розумів національне визволення як синонім соціального[6:230]. Цей новий погляд підтримував і один з ідеологів ОУН Я.Стецько. Розмірковуючи над проблемами стратегії і тактики національної революції, він вважає революцію органічним спрямовуваним масовим процесом, що йде за здійснення означених ідей бажаного масами образу всіх царин життя, відповідно до потреб і прагнень живої людини, до ідеалів